

Ιωάννης Παπαγιαννάκης: «Δεν αισθάνομαι ήρωας, έκανα το καθήκον μου»

ΗΜΕΡΩΜΑΤΑ 1ης ΜΑΡΤΙΟΥ. Η ώρα είναι δύο και μισή το πρωί. Ο διασώστης της 2ης ΕΜΑΚ (Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών), Ιωάννης Παπαγιαννάκης, ξυπνά από ένα τηλεφώνημα που δέχεται στο σπίτι του στη Θεσσαλονίκη: έπρεπε να σπεύσει στον οικισμό Ευαγγελισμός του νομού Λάρισας.

Λίγη ώρα πριν είχε συμβεί η σφοδρή μετωπική σύγκρουση μιας επιβατικής αμαξοστοιχίας της εταιρείας Hellenic Train με εμπορική αμαξοστοιχία. Ο εκτροχιασμός των συρμών και η επακόλουθη ανάφλεξη τους οδήγησε στον θάνατο 57 τουλάχιστον επιβατών και στον τραυματισμό τουλάχιστον 85. Πρόκειται για το πιο θανατηφόρο σιδηροδρομικό δυστύχημα που έχει καταγραφεί στην Ελλάδα.

Από τα πρώτα λεπτά που κατέφθασαν στο σημείο της τραγωδίας, οι άνδρες της ΕΜΑΚ έκαναν μαραθώνιες προσπάθειες για να εντοπίσουν σημάδια ζωής και να εξαντλήσουν όλες τις πιθανότητες να ανασύρουν κάποιους επιβάτες ζωντανούς απ' τα συντρίμια. Με ειδικά εργαλεία και μηχανήματα έκοβαν κομμάτι-κομμάτι τα βαγόνια προκειμένου να τους μετακινήσουν με ασφάλεια.

Συγχρόνως, οι χειριστές γερανών συνέβαλαν καταλυτικά στο έργο τους. Η ομάδα του Ιωάννη Παπαγιαννάκη είδε από την αρχή τις απανθρακωμένες σορούς, ενώ με ταχύτερες ενέργειες έβαζαν τους τραυματίες στα ασθενοφόρα και στα λεωφορεία που είχαν καταφθάσει.

Ο κ. Παπαγιαννάκης θυμάται: «Δεν υπάρχουν λόγια για να περιγράψουν αυτό που είδα και έζησα. Βρίσκομαι 23 χρόνια στην ΕΜΑΚ και μπορώ να σας πω ότι είναι από τις πιο σκληρές εικόνες που έχω δει στη ζωή μου. Ήμασταν θεατές μιας απερίγραπτης φρίκης», αναφέρει συγκλονισμένος. Οι δραματικές εικόνες, τα συντρίμια των βαγονιών και η μυρωδιά καμένου τον έκαναν να λυγίσει. Εκείνη τη στιγμή, ασυναίσθητα, γονάτισε και ξέσπασε σε κλάματα. Στο πρόσωπο αυτού του άνδρα της ΕΜΑΚ αποτυπώθηκαν ο πόνος, η απόγνωση και ο θρήνος.

Η φωτογραφία του να κοιτά θλιμμένος την άμορφη μάζα του τρένου έγινε αμέσως viral στον διαδικτυακό κόσμο, η προσπάθειά του να συγκρατήσει τη συγκίνησή του καθώς επιχειρεί στο σημείο της τραγωδίας στα Τέμπη καταγράφηκε ως μία από τις πιο δυνατές στιγμές των τελευταίων ημερών.

Όπως αναφέρει, μιλώντας στη LiFO, βρέθηκε στα καλάσματα για περίπου 17 ώρες, αλλά παραμένει ιδιαίτερα φορτισμένος. «Η φωτογραφία τα λέει όλα. Εγώ είμαι μόνο μια εικόνα και τίποτα περισσότερο. Στα τόσα χρόνια που είμαι μέλος της 2ης ΕΜΑΚ έχουν δει τα μάτια μου ανατριχιαστικές εικόνες, διαμελισμένα σώματα και έχω ακούσει αμέτρητες φορές τις φωνές ανθρώπων που είναι θαμ-

«Σε καμία των περιπτώσεων δεν θεωρώ τον εαυτό μου ήρωα. Δεν θέλω καν να το ακούω. Πιστεύω ότι απλώς κάνω τη δουλειά μου, όσο καλύτερα μπορώ».

μένοι κάτω από καλάσματα.

Ως μέλη της ΕΜΑΚ, κάθε συμβάν για μας είναι ξεχωριστό, αλλά αυτό ήταν κάτι πρωτόγνωρο. Προφανώς και είμαστε εξοικειωμένοι με σκληρές εικόνες, επιβάλλεται να παραμένουμε ψύχραιμοι και αφοσιωμένοι, αλλά στην περίπτωση αυτή ήταν δύσκολο να μη λυγίσεις», υποστηρίζει.

Και προσθέτει: «Θεωρήσαμε υπέρτατη υποχρέωση να κάνουμε τα πάντα ώστε να μπορέσουμε να δώσουμε στους συγγενείς τη δυνατότητα να αποχαιρετήσουν τα παιδιά, τους συγγενείς τους. Να μπορέσουν να κάνουν μια κηδεία με ό,τι απέμεινε απ' αυτά που εμείς θα ανακαλύπταμε. Για όλους μας ήταν αδιαπραγμάτευτο το ότι έπρεπε να βρούμε έστω κάποιο ίχνος για να γίνει η ταυτοποίηση DNA. Δεν ήταν μόνο σημαντικό, ήταν και ιερό καθήκον». Μερικά από τα πιο πρόσφατα συμβάντα στα οποία συμμετείχε ήταν στο φλεγόμενο πλοίο Euroferry Olympia στην Κέρκυρα, όπου απεγκλώβισε άτομα που είχαν παγιδευτεί μέσα στις φλόγες στο γκαράζ του πλοίου, και στην έκρηξη στο εργοστάσιο παρασκευής εκρηκτικών υλών στην Ιτέα Γρεβενών, ενώ ήταν να συμμετάσχει και στην ομάδα διάσωσης στην Τουρκία, αλλά τελευταία στιγμή δεν πήγε.

Αντιμέτωποι εκτάκτων αναγκών, απεγκλωβισμοί ανθρώπων, επιχειρήσεις σε πληγείσες περιοχές, σκληρές σκηνές με πτώματα, κάποιες φορές διαμελισμένα, είναι μερικές από τις δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει στα 23 χρόνια που προσφέρει τις υπηρεσίες του στην ΕΜΑΚ.

«Όσο με κρατάνε τα πόδια μου θα συνεχίσω να είμαι συμμετοχός στις ομάδες

διάσωσης. Πάντα υπάρχει μια συναισθηματική φόρτιση όταν καλείσαι να σώσεις ανθρώπινες ζωές, αλλά αυτό επιβάλλει το καθήκον μας. Στην περίπτωση των Τεμπών, όμως, αυτό που μας σοκάρει όλους είναι ότι υπάρχουν άνθρωποι που απανθρακώθηκαν και δεν θα βρεθούν, ενώ κάποιοι συγγενείς περιμένουν τη διαδικασία της ταυτοποίησης του DNA.

Είμαστε όλοι συντετριμμένοι. Εμένα απλώς έτυχε να με απαθανάτισε ο φωτογραφικός φακός, αλλά πίσω μου υπάρχει ολόκληρη η υπεράνθρωπη προσπάθεια της ομάδας μου και των συναδέλφων μου», επισημαίνει.

Στο σημείο αυτό τον ρωτώ αν θεωρεί τον εαυτό του ήρωα. Με ύφος ξεκάθαρο απαντά: «Σε καμία των περιπτώσεων δεν θεωρώ τον εαυτό μου ήρωα. Δεν θέλω καν να το ακούω. Πιστεύω ότι απλώς κάνω τη δουλειά μου, όσο καλύτερα μπορώ».

Παράλληλα, είναι και προπονητής της εφηβικής ομάδας πόλο του ΠΑΟΚ. Όταν ολοκλήρωσε τα καθήκοντά του στα Τέμπη, επέστρεψε στο κολυμβητήριο.

Στην επικοινωνία μας αφηγείται συγκινημένος: «Ο ΠΑΟΚ είναι η διαφυγή μου, η προσωπική μου ψυχοθεραπεία. Από τεσσάρων ετών βρίσκομαι στις πισίνες και σήμερα είμαι 49. Είτε ως παίκτης της υδατοσφαίρισης είτε ως προπονητής, έχω αφιερώσει τη ζωή μου στο πόλο. Θέλω να σας πω, λοιπόν, ότι το χειροκρότημα που έλαβα στο Ποσειδώνιο Κολυμβητήριο, επιστρέφοντας στην ποίνα, ήταν όχι μόνο μια ιδιαίτερη στιγμή για μένα αλλά και η μεγαλύτερη ηθική ανταμοιβή. Όταν είδα τα παιδιά των ακαδημιών του ΠΑΟΚ παρατεταγμένα δεξιά και αριστερά να με χειροκροτούν, ένιωσα ασύγκριτη περηφάνια».

Όλες αυτές τις μέρες το τηλέφωνό του χτυπάει ασταμάτητα και έχει λάβει χιλιάδες μηνύματα από γνωστούς και άγνωστους σε αυτόν ανθρώπους που θέλουν να του εκφράσουν την αγάπη τους αλλά και να του δώσουν συγχαρητήρια. Όπως είναι φυσικό, μόλις επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη από τον τόπο της τραγωδίας, συνάντησε αμέσως την οικογένειά του.

Κατευθείαν, όπως θα του πει, σκέφτηκε τα τέσσερα παιδιά του. Και καταλήγει με έναν αναστεναγμό: «Θέλω να εκφράσω τα συλλυπητήρια μου σε όλους τους συγγενείς. Δεν σας κρύβω ότι ανάμεσα σε αυτά τα παιδιά που χάθηκαν υπήρχε πιθανότητα να ήταν και ο δικός μου γιος, ο οποίος είχε ταξιδέψει με το ίδιο τρένο μερικές εβδομάδες πριν με την ανδρική ομάδα πόλο του ΠΑΟΚ».

Ο ερασιτέχνης ΠΑΟΚκ ανάρτησε τη φωτογραφία του προπονητή του, που κλαίει στα συντρίμια, γράφοντας: «Η συγκλονιστική φωτογραφία του δικού μας Ιωάννη Παπαγιαννάκη, προπονητή της εφηβικής ομάδας πόλο του ΠΑΟΚ, ο οποίος υπηρετεί στην ΕΜΑΚ. Μόνο περηφάνια για τον δικό μας «Ηρωα!»».